

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΜΟΥΤΖΗΣ

Ημερολόγιο εγκλεισμού

Αφηγήματα καραντίνας

ΚΕΔΡΟΣ

Λευτέρης Κουγιουμουτζής: *Ημερολόγιο εγκλεισμού*

ISBN 978-960-04-5199-3

Επιμέλεια-Διόρθωση: Μαρία Σπανάκη
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση-διόρθωση: Νικολέττα Δουλάμη

© *Λευτέρης Κουγιουμουτζής, 2021*

© *Εκδόσεις Κέδρος, Α.Ε., 2021*

Κέδρος Εκδοτική Α.Ε.

Γ. Γενναδίου 3

Αθήνα 106 78

τηλ. 210 38 09 712-14 • φαξ 210 33 02 655

www.kedros.gr • www.facebook.com/kedros.gr

e-mail: books@kedros.gr

Κοράκοι

ΜΕΡΑ ΠΡΩΤΗ

Τώρα που η κυβέρνηση μάς έκλεισε τα σκολειά και βρεθήκαμε να έχουμε ένα δράμι χρόνο μες στον αυτοπεριορισμό μας, ας πούμε και καμιά ιστορία από αυτές που χρονίζουν μέσα μας όσο είναι ακόμα καιρός, πριν πεθάνουμε όλοι και μας γλεντήσουνε οι κοράκοι, όπως ανησυχούνε οι εσχατολόγοι.

Κι από αυτούς – τους κοράκους – θα βάλω την αρχή.

Έχω στην ταράτσα του σπιτιού μου έναν πήλινο κεσέ του γιαουρτιού, κι ανεβαίνω όποτε το θυμηθώ και τον γεμίζω με νερό, να 'χουνε να πίνουνε τα πετούμενα, που μας κάνουνε τη χάρη κι ομορφαίνουνε κάπως τις τσιμεντένιες πολιτείες όπου ζούμε.

Καμιά φορά ρίχνω εκεί τριγύρω και κανένα ξερόψωμο, από αυτά που ξεμένουνε για μέρες στον πάτο της ψωμιέρας, να 'χουνε οι φτερωτοί τραγουδιστάδες να τρώνε τις δύσκολες χειμωνιάτικες ημέρες, που οι σπόροι κι οι καρποί σπανίζουνε.

Και μαζεύονται διάφοροι, από σπουργίτες και σιγαρδέλια μέχρι δεκοχτούρες και κοτσουφοί, και πότε πίνουνε νερό απ' τον κεσέ, πότε τοιμπολογούνε τα ψίχουλα και πότε κάθονται στο τοίχωμα του δοχείου και βουτούνε το κεφάλι τους μες στο νερό, να πάρουνε το μπάνιο τους.

Αγριοπούλια όλα τους, μόλις αντιληφθούν την παρουσία μου πετούνε αμέσως μακριά και καθίζουνε στις γειτονικές κεραίες, περιμένοντας υπομονετικά να ξαναγεμίσω τον κεσέ με νερό και να ρίξω τα ψωμιά μου στο γείσο της ταράτσας.

Αυτό που μου 'χε κάνει εντύπωση εδώ κι εβδομάδες, πριν υποψιαστούμε ότι στην άλλη άκρη του κόσμου θα εμφανιστεί ένας ιός που θα τότε λένε covid-19 και που θα βαλθεί ν' αλλάξει την καθημερινότητά μας, ήταν ότι μέσα στον κεσέ με το νερό έβρισκα κομμάτια από το ξερόψωμο που πετούσα. Κομμάτια μεγάλα, που δεν θυμόμουνα να τα είχα ρίξει εγώ· όχι, ήμουν βέβαιος πως δεν τα είχα βάλει εγώ μες στον κεσέ, αφού πετούσα το ψωμί κάμποσα μέτρα παρέκει.

Αρχίνησε να με απασχολεί ετούτο το μυστήριο, ώσπου ένα πρωινό έκατσα και παραμόνεψα και είδα δυο κοράκους να κοντοσιμώνουν, πρώτη φορά τους εντόπιζα αυτούς τους μουσαφίρηδες, κι αρπάξανε ο καθένας από ένα ξεροκόμματο και, αντί να βασανίζονται

να το θρυμματίσουνε, το σηκώσανε και το ρίξανε μες στο νερό, να μαλακώσει. Κι έπειτα, αφού το κάνανε πάρα κανονική, αρχίσανε να το καταβροχθίζουνε.

Και καμάρωσα τη νοημοσύνη ετούτων των πλασμάτων, που χρησιμοποιούσανε το νερό σαν εργαλείο για να πετύχουν τον σκοπό τους, που μπορέσανε να φτιάξουνε μια λογική συνεπαγωγή – αν κάνουμε ετούτο, θα συμβεί εκείνο, και θα 'χουμε καλύτερο αποτέλεσμα· πόσοι απ' όλους εμάς που δημοσιολογούμε καθημερινά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δίνουμε την εντύπωση ότι αδυνατούμε παντελώς να οικοδομήσουμε ένα οποιαδήποτε λογικό συμπέρασμα. Κι όμως, ετούτοι οι κοράκοι το καταφέρνανε περίφημα, κι είναι να τους θαυμάζεις.

Μην τους φοβάστε τους κοράκους, το λοιπόν, δεν κινδυνεύουμε από δαύτους, εξαίσια πλάσματα του Θεού είναι, με λογική και νοημοσύνη και μπόλικο καλαμπούρι – ναι, είναι και χωρατατζήδες, αλλά αυτό είναι μια άλλη ιστορία.

Μακάρι να μπορούσαμε να πούμε τα ίδια και για εμάς, τους δίποδους χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Τα γήπεδα

ΜΕΡΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

«Τι γύρευες στα γήπεδα, Λευτέρη;»

Πόσες φορές δεν έχω έρθει αντιμέτωπος με τούτη την ερώτηση· ειδικά άνθρωποι που με γνώρισαν τα τελευταία χρόνια, όπου για διάφορους λόγους δεν είμαι και τόσο τακτικός θαμώνας της κερκίδας, απορούνε σαν ανακαλύπτουνε αυτή την πτυχή μου.

Τι γύρευα στα γήπεδα, λοιπόν; Δεν ξέρω αν υπάρχει μοναδική απάντηση.

Άλλοτε αναζητούσα τον αληθινό μου εαυτό· άλλοτε, πάλι, ήθελα απλώς να τον ξεχάσω.

Άλλοτε επιζητούσα τη συναναστροφή και την επιδοκιμασία των ανθρώπων· άλλοτε ήθελα να κρυφτώ από αυτούς.

Ίσως να γύρευα πατρίδα και θρησκεία· κι άλλες φορές, πάλι, να κάψω τα είδωλα και τα τοτέμ μου.

Ενίοτε κυνηγούσα ανεμόμυλους· πάμπολλους ανεμόμυλους, σε διάφορα μεγέθη κι εκδοχές. Άλλες φορές

με κυνηγούσαν Λαιστρυγόνες να με κατασπαράξουνε κι έτρεχα να χαθώ μέσα στο πλήθος, να γλιτώσω.

Αποζήτησα να πολλαπλασιάσω τη φωνή μου δίνοντας φωνή στη μάζα, μα υπήρξαν και στιγμές που απολάμβανα να χάνομαι σιωπηρά μέσα στους πολλούς.

Χειραγωγήθηκα και χειραγώγησα, έγινα πρόβατο και λύκος, αφέθηκα στα πάθη του αθέατου εαυτού μου και χαρτογράφησα συνάμα το μυαλό μου, εμπιστεύτηκα ανάξιους και πρόδωσα αξιοπρεπείς, μίλησα πριν σκεφτώ και σκέφτηκα δίχως να μιλήσω, πούλησα τις αρχές μου πριν τις ορίσω σφυρηλατώντας τες μέσα στον όχλο.

Γύρεψα ήρωες μα και καταραμένους, πατρικούς κι απόκληρους, γενναίους και κιοτήδες, μεγάλους και μικρούς, ανθρωπιστές και μισάνθρωπους, φωτισμένους και χαμένους, οδηγούς και ακολούθους, καθαρούς και μαγαρισμένους, ανιδιοτελείς και υστερόβουλους, ηγέτες και μαριονέτες, ελεύθερους και εθελόδουλους.

Και τους βρήκα. Όλοι εκεί, στην ίδια κερκίδα, με το ίδιο μαράζι κι ένα δοτό τραγούδι στα χείλη. Κι όλοι ταυτόχρονα να βρίσκονται και να παλεύουνε μέσα μου, να δούνε ποιος θα νικήσει.

Ικανοί για το καλύτερο μα και για το χειρότερο συνάμα.

Μια αντίφαση, θαρρώ, είναι το γήπεδο, όπως κι ο ίδιος ο άνθρωπος. Ένας μεγεθυντικός καθρέφτης των

αντιφάσεων που κρύβουμε όλοι μέσα μας. Αρένα και ναός, λάκκος λιονταριών κι ανθόκηπος, εξομολογητήριο και πορνείο, χωνευτήρι και κόσκινο. Όλα μαζί.

Τι γύρευα στα γήπεδα, λοιπόν, δεν ξέρω να σας πω. Ξέρω μονάχα ότι βρήκα ανθρώπους. Κάθε λογής. Έστω κι έναν να κρατήσεις στη ζωή σου, είναι πλούτος ανεκτίμητος· κι εγώ, θαρρώ, κράτησα πολύ περισσότερους.

Και τώρα που – καταπώς φαίνεται – πάνε για κλείσιμο επ' αόριστον λόγω του κορονοϊού, θα μου λείψουν η κερκίδα και οι άνθρωποί της.

Άντε, και καλή αντάμωση.

Ο τελευταίος καφές

ΜΕΡΑ ΤΡΙΤΗ

«Κάθε Παρασκευή, κατά το μεσημέρι, συνηθίζω να πηγαίνω στο καφεενεδάκι της πλατείας. Θα ήταν ωραία αν μπορούσες να έρθεις καμιά φορά να τα πούμε».

Της το ανέφερε σε μία από κείνες τις αμήχανες συζητήσεις τους που κάνανε στο πόδι. Το γυρόφερνε από καιρό στο μυαλό του, αλλά δεν είχε κατορθώσει μέχρι εκείνη τη στιγμή να βάλει σε μια σωστή σειρά τις λέξεις και να τις ξεστομίσει, χωρίς να τραυλίσει από νευρικότητα.

Κατά βάθος το 'ξερε πως δεν υπήρχε περίπτωση εκείνη να εμφανιστεί, κι ας είχε γείρει το κεφάλι της χαμογελαστά στο άκουσμα της πρότασης, σαν μια υπόσχεση θαρρείς, σαν να 'θελε κι η ίδια να πείσει τον εαυτό της ότι υπάρχει έστω και μία πιθανότητα να πάει.

Ήταν όμως ευχαριστημένος που βρήκε το θάρρος επιτέλους να της το προτείνει.

Κι οι σποραδικές, ως τότε, επισκέψεις του στο κα-

φενεδάκι τα μεσημέρια της Παρασκευής γινήκανε μό-
νιμες.

Έπαιρνε τον φορητό υπολογιστή και την εφημε-
ρίδα του – πρέπει να ήταν από τους τελευταίους αν-
θρώπους της γενιάς του που διαβάζανε ακόμα εφημε-
ρίδα –, παράγγελνε τον καφέ του – ελληνικό μέτριο
σε μικρό φλιτζάνι – και καθότανε μόνος σε μια γωνιά,
άλλοτε πληκτρολογώντας επαγγελματικές αναφορές,
άλλοτε κάνοντας διάφορα τηλεφωνήματα που εκκρε-
μούσανε από καιρό, κι όποτε δεν είχε διάθεση για
δουλειά βύθιζε τη μύτη του στην τυπωμένη επικαιρό-
τητα.

Γίνηκε αυτή η παρασκευιάτικη συνήθεια μια μικρή,
πολύτιμη όαση μέσα στην εβδομάδα του, από αυτές
που σε κρατούνε ζωηρό και ισορροπημένο.

Κι αν καμιά φορά ήταν βαρύθυμος ή ταλαιπωρημέ-
νος και δεν το αποφάσιζε να κατηφορίσει προς το κα-
φενεδάκι, ήταν η προσμονή μήπως κι εμφανιστεί εκείνη
που τον παρακινούσε να βγει και ν' αναπνεύσει.

Έτσι βαρύς ήταν και σήμερα, στο ενδεχόμενο να
βγει και να συγχρωτιστεί με τους υπόλοιπους θαμώνες,
μέσα σ' αυτή την τρέλα του κορονοϊού. Κέρδισε όμως η
προσδοκία· άλλωστε μπορούσε να πάρει την εφημερίδα
του και να καθίσει στο παγκάκι παραπέρα, όπως και
έκανε εντέλει.

Μα εκείνη, για μία Παρασκευή ακόμη, δεν εμφανίστηκε.

Κι έμελλε να 'ταν η τελευταία Παρασκευή που ήταν ανοιχτό το καφενεδάκι της πλατείας, μέχρι να βγει νεότερη ανακοίνωση απ' τις Αρχές.

Σπαγκοραμμένος

ΜΕΡΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

Όλοι τον είχανε καταλάβει στην παρέα πως ήτανε ο πιο σπαγκοραμμένος άνθρωπος της οικουμένης.

Μπαταχτοής από τους λίγους, είχε ταλέντο να σιμώνει παραφαγάς κάθε που κερνούσε άλλος, και να την κάνει ταραύτα. Ήταν απ' αυτούς που σαν έρχεται η ώρα του ρεφενέ βγάζουνε ένα κολλαριστό καταπράσινο κατοστάευρο λέγοντας με επιτηδευμένα περίλυπο ύφος «ρε παιδιά, δεν έχω ψιλά, θα πληρώσω την επόμενη φορά». Τον είχανε πάρει χαμπάρι τι τσιγκούνης ήτανε, πώς τον έσφιγγε τον παρά και πώς σκαρφιζότανε πάντοτε μια δικαιολογία για να τη βγάλει στο τσάμπα.

Γι' αυτό απομείνανε σύξυλοι σαν τον ακούσανε να τους καλεί, λέει, στο σπίτι του για να τους κάνει το τραπέζι ανήμερα του Ευαγγελισμού, που είχε τη γιορτή του. Τι κρέατα και τι πιλάφια τούς έταξε, τι μπακαλιάρo ένεκα της ημέρας, τι σαρακοστιανά για όσους

νηστεύουνε, και πίτες και γλυκά και σιροπιαστά, ό,τι τραβούσε η όρεξη του καθενός, τραπέζι τρικούβερτο θα ετοίμαζε!

Στην αρχή θαρρούσανε πως τους κάνει πλάκα, μα δεν τον είχανε και για χωρατατζή· όσο τσιφούτης ήτανε στα λεφτά, το ίδιο σφιχτός ήτανε και στα καλαμπούρια.

Κι έπειτα, αφού τα βάλανε κάτω και το καλοσκεφτήκανε, τους ήρθε η επιφοίτηση: το ξέρει ο πονηρός πως είναι σχεδόν απίθανο να τολμήσουνε να μαζευτούνε τόσο άνθρωποι σε κλειστό χώρο, ποιος δεν φοβάται άλλωστε τον κορονοϊό ετούτες τις ημέρες, πρέπει να είσαι παλαβός για να δεχτείς τέτοια πρόσκληση αυτή την εποχή, και τους καλεί εκ του ασφαλούς, να βγάλει μονομάς τις υποχρεώσεις που είχε μαζεμένες τόσα χρόνια.

Και σαν δεν εμφανιζόταν κανείς, αυτός θα 'χε να το λέει: «Εγώ σας κάλεσα, εσείς δεν ήρθατε!»

Αποφασίσανε να τότε πάρουνε στο ψιλό και του απάντησαν ότι θα πάνε οπωσδήποτε παρά την απαγόρευση, του είπανε μάλιστα κι ότι σκοπεύανε να φέρουνε και διάφορους γνωστούς τους για παρέα, μόνο να τους κρατήσει θέση· κρίμα να πάνε στράφι τόσες ετοιμασίες.

Μα όταν τους άκουσε αναπάντεχα ενθουσιασμένους με την πρόσκληση, τους ψέλλισε μια δικαιολογία

στο τηλέφωνο για να ακυρώσει το τραπέζωμα, πανικόβλητος στο ενδεχόμενο και μόνο να μπει στα έξοδα· οι κίνδυνοι από τον πιθανό συγχρωτισμό δεν πρόλαβαν να τον απασχολήσουνε καθόλου. Πολύ γελάσανε εντέλει με τον τσιγκούνη φίλο τους· λες και δεν τότε ξέρανε τόσα χρόνια τι κουμάσι είναι, έπρεπε να 'ρθει ο covid-19 από την Κίνα για να τους τότε μάθει.

Σάμπως ήταν ο πρώτος ή ο τελευταίος που προσπαθούσε να εκμεταλλευτεί δύσκολες περιστάσεις για προσωπικό όφελος;

Τουλάχιστον οι δικές του γραφικότητες δεν πείραξαν ποτέ στ' αλήθεια κάποιον.

Από διάφορους άλλους να φοβάσαι...